

[Thorkil Kristensen.]

at møde med Forslag hvert Aar bør man erindre den berømte Mand, der sagde til sin Kone, at hvis hun kunde vente, kunde hun blive Dronning i Sverige. Vi mener derfor, at den paabegyndte Undersøgelse bør fremmes, og vi bør nu forsøge virkeligt at gøre en konstruktiv Indsats for at faa en Løsning paa dette Omraade.

Da Undersøgelens Resultater ikke i Dag staar til det høje Tings Raadighed, vil det ikke være muligt for mig at gaa i Enkelt-heder med Hensyn til de Tanker, jeg kunde gøre mig, og som mit Parti har gjort sig, med Hensyn til Løsningen af dette Spørgsmaal. Men jeg vil dog gerne have Lov til at skitsere nogle af de Betragtninger, vi har forsøgt at anstille, for at vise, hvori vi mener, at Problemet ligger, og hvad det er for Spørgsmaal, den kommende Undersøgelse i Udvalget bør rette Blikket imod. Det springende Punkt er vel dette: Hvad skal man forstaa ved en kooperativ Virksomheds Indkomst? Her har Stridsspørgsmaalet været. Skal man regne med den saakaldte Dividende eller Bonus, der udbetales til Medlemmer i Forhold til deres Andel i Virksomheden, for Indkomst, eller skal man det ikke? Efter min Mening kan dette Spørgsmaal ikke besvares summarisk med en enkelt Linie, som man har gjort det i det konservative Forslag. Det kan efter min Mening hverken besvares positivt summarisk eller negativt summarisk, idet Forholdene kan variere, og disse er i Virkeligheden meget mere komplicerede, end man her har villet anerkende. For en betydelig Dels Vedkommende kan saadan Dividende utvivlsomt være Udtryk for en virkelig Indkomst i dette Ords egentlige Betydning, nemlig en økonomisk Fordel, som er Resultatet af den økonomiske Virksomhed, der har udfoldet sig i de paagældende Bedrifter. Det er jo det, vi forstaaer ved Indkomst. For andre Deles Vedkommende har Dividende utvivlsomt en anden Karakter, idet den undertiden delvis kan være at sidestille med den Rabat, som Købmænd for kontant Betaling eller paa anden Maade undertiden yder deres Kunder. Hvis man summarisk vilde erklære al Dividende for Indkomst for Brugsforeninger eller andre lignende Virksomheder, som giver Dividende, rejser efter min Mening det Spørgsmaal sig ubestrideligt, om

man saa ikke ogsaa skulde regne den Rabat, som en Købmand giver, for Indkomst for ham. Der kan ogsaa være Tale om, at Dividenden maa betragtes som en Slags Priskorrektion, idet f. Eks. den Dividende, der betales til Andelshaverne i et Slagteri eller et Mejeri eller en Foderstofindkøbsforretning eller lignende, i Virkeligheden betyder et Tillæg til eller Fradrag i Prisen paa de Varer, som er henholdsvis solgt eller købt. Spørgsmaalet er da: Kan vi finde frem til, hvor stor en Del af de Penge, som den kooperative Virksomhed enten har uddelt paa den ene eller den anden Maade eller har henlagt saadan, at de i kommende Aar vil komme Medlemmerne til gode, der er Indkomst i egentlig Forstand, hvor stor en Del deraf der er Produktet af den økonomiske Virksomhed, der udfoldes i Bedriften, af det Samvirke mellem Arbejde og Kapital, der foregaar i de kooperative Bedrifter, der — deri er jeg enig med Forfatteren af en Pjece, der kom fornylig fra Handelsorganisationerne — maa betragtes som virkelig økonomisk Virksomhed ligesom andre Virksomheder. Kan vi finde frem til dette?

Det Samvirke, der her finder Sted mellem Kapital og Arbejdskraft, giver sig naturligvis Udtryk i en virkelig Indkomst, der er fordelt eller henlagt. For saa vidt angaar den Del af det, der skal tilfalde Arbejdskraften, altsaa Uddeleren, Direktøren og andet Personale, bliver den beskattet gennem den almindelige Indkomstbeskatning af disse Personer. Anderledes med den Del, der kan betragtes som Vederlag for eller Udbytte af den i Virksomheden arbejdende Foreningen eller Selskabet tilhørende Egenkapital. Den kommer naturligvis Medlemmerne til gode i den ene eller anden Form. Den maa betragtes som en Indkomst, disse opnaar gennem Virksomheden, ligesom den Indkomst, Aktionærer opnaar gennem et Aktieselskab. Derfor maa det i Virkeligheden være den Del af Indkomsten, der kan betragtes som Produktet, Resultatet af Virksomhedens Egenkapitals Indsats i Bedriften. Det maa være den egentlige Indkomst, som Selskabet, den kooperative Virksomhed som saadan, har indtjent. Derfor har vi i mit Parti været inde paa den Tanke, om det ikke vilde være rimeligt, som vi ved, at man gør det i visse andre Lande, principielt som Indkomst for en kooperativ Virksomhed at regne med en